

Unofficial Translation
Ankara, 4 March 2021

Dear Commissioner,

I have received your letter addressing the Minister of Justice and myself, which was apparently written as a result of false information concerning the Law no. 7262 on Preventing Financing of Proliferation of Weapons of Mass Destruction, enacted by the Turkish Grand National Assembly on 27 December 2020, with a view to laying down the principles and procedures regarding the implementation of sanctions by the United Nations Security Council for the prevention of financing the proliferation of weapons of mass destruction.

Having adopted the principle of separation of powers, legislative power rests with the Turkish Grand National Assembly (TGNA) on behalf of the Turkish Nation as per the Constitution of the Republic of Turkey. Thus, Law no. 7262 has been passed by the TGNA based on this power. As you are well aware, in constitutional democracies bound by the rule of law, the legislature is tasked with making laws, while the executive is charged with their implementation. As part of the newly-enacted arrangements will be implemented by the Ministry of the Interior, I feel obliged to respond to your letter in order to correct the misunderstandings emanating from insufficient and biased information.

Madam Commissioner,

First, I need to point out that over the past 20 years Turkey has made great progress on civil society and human rights. We are disappointed with the fact that baseless allegations are continuously raised against Turkey, whereas silence dominates vis-à-vis the building of wired fences at the gates of Europe, Greece torturing refugees, seizing their clothes and whatever they might have, driving them to death as well as against other numerous human rights violations.

Fighting terrorist organizations whose names many people come across only on the news, transnational organized crime and irregular migration, Turkey continues to apply the universal principles of international law and human rights, even in the middle of this ring of fire.

Besides taking legislative steps relating to freedom of peaceful assembly and association, we are also putting into practice effective monitoring mechanisms for isolated incidents that might arise in this respect. In this context, I would like to refer to unfair accusations in your letter regarding student protests, as well.

It is a legitimate and democratic right for every individual to express their opinions. However, it should be kept in mind that the Republic of Turkey will fight illegal actions by marginal groups and individuals supporting terrorist organizations, who infiltrated groups of citizens expressing their opinions in peaceful ways. It has become evident that almost all persons apprehended pursuant to powers granted by laws and orders by judicial authorities in accordance with national and international regulations, had connections with terrorist organizations.

Madam Commissioner,

The purpose of Law no. 7262 is to maintain transparency with a more effective oversight, to prevent abusing people's good intentions to provide aid, and to ensure that civil society organizations (NGO) become more reliable. In addition to all these objectives, recommendations by the Financial Action Task Force (FATF), to which Turkey is a member and which develops policies in the fight against the financing of terrorism, have also been fulfilled.

Within the context of the newly introduced legislation, it is out of question to restrict the establishment of associations, membership therein or their activities. Likewise, this regulation does not undermine the essence of or eliminate individuals' freedom of assembly and association. Everyone wishing to do so can form associations without prior permission and freely engage in civil society activities except for issues banned in the Constitution or those constituting offenses.

Freedom of association, which is among the fundamental rights and freedoms enshrined in the Turkish Constitution, may only be restricted by law for reasons set forth in the Constitution. The measures taken are in accordance with the legitimate restrictions as stipulated in the provisions of the European Convention on Human Rights relating to the freedom of association.

Moreover, it cannot be argued that obstacles exist in Turkey regarding the civil society and freedom of association. On the contrary, we have established a Civil Society Consultation Board within the Ministry of the Interior as an indication of the importance we attach to participatory democracy and consultation with civil society. In 2020, we organized a very productive meeting which I chaired, with the participation of public officials, academics and representatives of NGOs. During the meeting, we exchanged opinions on current topics, mainly “volunteering” and on possible legal amendments in the field of civil society.

In addition to meetings of the Consultation Board, “NGO visits” - which we have started in order to consult NGOs, to hear on site their problems and suggestions for solutions, and to increase their participation in decision-making mechanisms - continue at full pace. A total of 2,058 NGOs were visited by the staff of the Ministry just last year.

Moreover, by the “Legal Framework and Capacity Building Project”, we aimed for forming the proposals regarding the legal framework to be created, mainly the establishment of a sustainable structure for NGOs which would strengthen Turkey’s participatory democracy and development objectives and to reinforce the internal audit capacity of NGOs and their transparent and accountable characteristics. Within the framework of the project, to receive their opinions and suggestions on the improvement of civil society, we have realized surveys with 14,120 NGO representatives during September 2020 and we have reached the public sector, academics and civil society organizations through various workshops.

Therefore, contrary to the allegations, we have adopted a new civil society strategy based on not silencing the NGOs but to make their voices heard stronger and we are taking steps in this direction. I would also particularly like to express my conviction that the importance we attach to civil society and the works we have realized will be directly reflected in the number and capacity of civil society organizations.

Madam Commissioner,

As another point, I would like to respond to your criticism that the powers vested in the Ministry of the Interior as a result of the amendments to the Law on Associations could be used to stifle dissenting voices within the scope of fighting terrorism.

First of all, I would like to stress that the amendment to Article 3 of the Law on Associations was made in order to fight against the laundering of assets obtained from crime and to fight against financing of terrorism. Accordingly, it has been prescribed that persons convicted of financing terrorism, money laundering and

drug offenses shall not serve in the administrative board and board of auditors of associations for up to three years. There are no provisions preventing persons convicted of such crimes to become members of associations or take part in the general assembly meetings thereof. In other words, these provisions do not set an obstacle against their becoming members, but managers. Therefore, the arrangement in its current form does not impair the essence of the freedom of association.

Further, with a view to maintaining the existing trust in the civil society and avoiding irreparable damages, the following amendment was made to Article 30/A of the Law on Associations: in the event that persons serving in organs other than the general assembly or related staff are subject to a prosecution initiated against them within the context of the activities of the organization, on charges of offenses defined in the Law on the Prevention of Financing of Terrorism or on charges of laundering of assets obtained from the production and trade of narcotics or stimulants or obtained from crime, these persons or the organs they serve in can be, as a temporary measure, suspended from duty by the Minister of the Interior. Persons to replace those suspended from duty by the Minister of the Interior can only be appointed by the court.

In cases where this measure would prove insufficient or delays would be detrimental, the Minister of the Interior shall temporarily suspend the activities of the association and file an application with the court immediately, following which the court shall deliver, within 48 hours, its decision on temporary suspension. It has been further stipulated that the persons concerned can, at any time, request the lifting of the decision on temporary suspension of activities and the court shall make its decision without delay. By this way, it is sought to prevent terrorist organizations and criminal networks from abusing associations.

Moreover, as you are aware, these measures are not peculiar to Turkey and similar practices exist in other countries, as well. In the event that a crime against constitutional order or crimes such as racism, discrimination, terrorism and similar offenses have been committed, the Minister of the Interior in Germany, the Council of Ministers in France, and the Charity Commission in the United Kingdom can order the closure of associations, the suspension from duty and the appointment of temporary managers. Taking into account the serious nature of the crimes in question, efforts by sovereign nations to protect their integrity and society from elements which cause such destructive impact, are not contrary to human rights.

Madam Commissioner,

NGOs are able to carry out fundraising activities to realize their objectives in accordance with public benefit, to provide aid to those in need and to realize or assist public services.

The preconditions sought prior to the authorization of fundraising have been determined to provide transparency in fundraising works and actions and to ensure accountability. In this context, the practice in Turkey is not much different from those in Europe.

However, through the internet, fundraising can be collected without authorization by abusing people's feelings of solidarity and an inquiry cannot be made on whether funds collected are used for their purposes. The need has arisen to make a legal arrangement to stop the abuse by filling the gap on this issue.

By way of the arrangement aimed at the prevention of unauthorized fundraising activities through the internet, a request shall be made to the hosting provider for the removal of the content relating to the fundraising activity. In case this request is not fulfilled within 24 hours, the administration shall apply to the Criminal Magistrate's Office for blocking access to such content. Accordingly, the order to block access shall first be taken by judicial authorities. Moreover, the arrangement does not contain any compelling provisions or amendments to the preconditions to obtain authorization for fundraising activities. The arrangement only aims to prevent unauthorized fundraising activities through the internet.

The arrangement with respect to penalties under the Law no. 7262 is confined to fulfilling the requests by the FATF which deemed the sanctions as insufficient. In most provisions that contain penalties, firstly a warning to stop the action shall be issued, and in case the action is not stopped despite the warning, a penalty is envisaged. Therefore, at this point, I would like to emphasize that the action will only be penalized if it is persistently repeated and that we have no intention to clamp down on any NGO which respects our laws and public order.

Finally, the program by the Ministry to aid associations is performed through the online system "Project Support System (PRODES)" within the context of legal provisions, in the light of careful considerations, and in a public and transparent manner.

Madam Commissioner,

It is essential for us that you acknowledge the extraordinary challenges Turkey faces in combating terrorism and terrorist organizations. As a Nation, which has endured immeasurable suffering and losses for this cause, above all the lives of our glorious martyrs, we are fully determined to exert all our efforts for more

Unofficial Translation

democracy, the rule of law and human rights. The arrangements realized with respect to civil society in accordance with universal principles are aimed at the prevention of abuse and violation of our citizen's rights by terrorist organizations.

Yours sincerely,

Süleyman SOYLU
Minister of the Interior
Republic of Turkey

Ms. Dunja MIJATOVIĆ
Commissioner for Human Rights
Council of Europe

Sayın Dunja MIJATOVIĆ
Avrupa Konseyi
İnsan Hakları Komiseri

04/ 03/ 2021
Ankara

Sayın Komiser,

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik yaptırım kararlarının uygulamasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla 27 Aralık 2020 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından çıkarılan 7262 sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanunla ilgili Sayın Adalet Bakanımızı ve şahsımı muhatap alan, yanlış bilgilendirmeler sonucu yazıldığı anlaşılan mektubunuzu aldım.

Ülkemizde kuvvetler ayrılığı ilkesi benimsenmiş olup Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına göre yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine (TBMM) aittir. 7262 sayılı Kanun da bu yetkiye dayanılarak TBMM tarafından çıkarılmıştır. Malumunuz olduğu üzere, hukukun üstünlüğü ilkesine bağlı anayasal demokrasilerde, yasama erki kanunları yapmakla, yürütme erki de bu kanunları uygulamakla görevlidir. Kanunla yapılan yeni düzenlemelerden bir kısmının Bakanlığımız tarafından uygulanacak olması nedeniyle, mektubunuzda eksik ve taraflı bilgilendirmeler neticesinde oluşan yanlış anlaşılmaları düzeltmek için mektubunuza cevap verme ihtiyacı duydum.

Sayın Komiser,

Öncelikle şunu ifade etmem gerekir ki; sivil toplum ve insan hakları konusunda ülkemiz son 20 yılda büyük ilerlemeler kaydetmiştir. Avrupa'nın kapılarına dikenli teller örmesi, Yunanistan'ın mültecilere işkence ederek ellerinde avuçlarında ne varsa giysilerine kadar gaspedip ölüme sürüklemesi ve birçok insan hakları ihlali karşısında sessiz kalınırken Türkiye ile ilgili asılsız iddiaların sürekli olarak gündeme getirilmesi bizleri hayal kırıklığına uğratmaktadır.

Kimilerinin sadece haberlerde isimlerini gördükleri terör örgütleriyle, sınıraşan organize suçlarla ve düzensiz göçle mücadele eden ülkemiz, bu ateş çemberinin ortasında dahi uluslararası hukukun ve insan haklarının evrensel ilkelerini uygulamaya devam etmektedir.

Barışçıl toplanma ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin mevzuat yönünde adımların atılmasının yanı sıra bu kapsamda ortaya çıkabilecek münferit olaylara yönelik de etkin denetim mekanizmalarını hayata geçirmekteyiz. Bu kapsamda, mektubunuzda yer verdiğiniz öğrenci gösterilerine dair haksız ithamlara da değinmek istiyorum.

Her bireyin görüşlerini dile getirmesi, meşru ve demokratik bir haktır. Fakat şu bilinmelidir ki; Türkiye Cumhuriyeti barışçıl yollarla fikirlerini ifade eden vatandaşlarımızın arasına karışmış terör örgütlerine müzahir marjinal grup ve kişilerin yasadışı eylemleri ile mücadele edecektir. Ulusal ve uluslararası mevzuata uygun bir şekilde yasaların vermiş olduğu yetkiler ve adli makamlardan alınan talimatlar çerçevesinde yakalanan şahısların tamamına yakınının terör örgütleriyle bağlantılı olduğu ortaya çıkmıştır.

Sayın Komiser,

7262 sayılı Kanunun hedefi, daha etkili bir denetimle şeffaflığın sağlanması, vatandaşlarımızın iyi niyetli yardım duygularının suiistimal edilmesinin önüne geçilmesi ve sivil toplum kuruluşlarının (STK) daha güvenilir hale getirilmesinin temin edilmesidir. Tüm bu hedeflerin yanı sıra, Ülkemizin de üyesi olduğu ve terörizmin finansmanı ile mücadele konusunda politikalar geliştiren Mali Eylem Görev Gücü'nün (FATF) tavsiyeleri de karşılanmıştır.

Yapılan düzenleme çerçevesinde dernek kurulması, derneklere üye olunması ve derneklerin faaliyetlerine yönelik herhangi bir kısıtlama getirilmesi asla söz konusu değildir. Keza, düzenleme ile bireylerin dernek kurma ya da örgütlenme özgürlüklerinin özlerine dokunulması veya bu özgürlüklerin ortadan kaldırılması gibi bir durum bulunmamaktadır. İsteyen herkes önceden izin almaksızın dernek kurabilmekte ve Anayasada yasaklanan veya konusu suç teşkil eden hususlar dışında, sivil toplum faaliyetlerini özgürce yürütmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile korunan temel hak ve özgürlüklerden olan dernek kurma özgürlüğü, yalnızca Anayasada belirtilen nedenlerle kanunla sınırlanabilmektedir. Alınan önlemler, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin dernek kurma özgürlüğü hükümlerinde yer alan "meşru sınırlamalar" ile uyumludur.

Bunun yanında, Ülkemizde sivil toplum ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin herhangi bir engelin varlığından söz etmek mümkün değildir. Tam aksine, katılımcı demokrasiye ve sivil toplumla istişareye verdiğimiz önemin bir göstergesi olarak Bakanlığımız bünyesinde bir Sivil Toplum İstişare Kurulu oluşturduk. 2020 yılında kamu görevlileri, öğretim üyeleri ve STK temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen ve bizzat başkanlık ettiğim çok verimli bir toplantı gerçekleştirdik. Toplantıda, "Gönüllülük" konusu başta olmak üzere sivil toplum alanındaki güncel konular ve muhtemel yasal değişiklikler için görüş alışverişinde bulunduk.

İstişare Kurulu toplantılarının yanı sıra, STK'ların görüşlerine başvurmak, sorunlarını ve çözüm önerilerini yerinde dinlemek, karar alma mekanizmalarına katılımını artırmak amacıyla başlattığımız "STK ziyaretleri" tüm hızıyla devam etmektedir. Bakanlık personelimiz tarafından sadece son bir yılda 2.058 STK ziyaret edilmiştir.

Ayrıca, başlattığımız "Yasal Çerçeve ve Kapasite Geliştirme Projesi" ile Ülkemizin katılımcı demokrasisine ve kalkınma hedeflerine güç katacak sürdürülebilir STK yapısının oluşturulması, STK'ların iç denetim kapasitesinin, şeffaf ve hesap verebilir yapılarının daha da güçlendirilmesi başta olmak üzere hazırlanacak yasal çerçeve çalışmalarına yönelik önerileri oluşturmayı hedefledik. Proje kapsamında sadece geçtiğimiz Eylül ayında 14.120 STK temsilcisine yönelik anket çalışması ve yaptığımız çeşitli çalıştaylarla kamu sektörü, akademik camia ve sivil toplum kuruluşlarına ulaşarak sivil toplumun geliştirilmesine yönelik görüş ve önerilerini aldık.

Dolayısıyla iddia olunduğunun aksine, STK'ların sesini kısmak üzerine değil, bilakis seslerini daha fazla duyurmak üzerine inşa edilmiş yeni bir sivil toplum stratejisi belirledik ve bu doğrultuda adımlar atmaktayız. Sivil toplum alanına verdiğimiz önem ve yaptığımız çalışmaların, sivil toplum kuruluşlarının sayılarına ve kapasitesine doğrudan yansıtacağına olan inancımı da özellikle ifade etmek istiyorum.

Sayın Komiser,

Bir diğer husus olarak, Dernekler Kanununda yapılan değişiklikler dolayısıyla Bakanlığımıza verilen yetkilerin terörle mücadele kapsamında muhalif sesleri bastırmak için kullanılabileceği eleştirinize yanıt vermek isterim.

Öncelikle Dernekler Kanununun 3. Maddesinde yapılan değişikliğin suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele amacıyla yapıldığını önemle ifade etmek isterim. Buna göre, terörizmin finansmanı, karaparanın aklanması ve uyuşturucu suçlarından hüküm giyenlerin derneklerin yönetim ve denetim kurullarında en fazla üç yıl süreyle görev almaları yasaklanmıştır. Bu suçlardan mahkûm olan kişilerin, dernek üyesi olmalarına ya da dernek genel kurul toplantılarına katılmalarına yönelik herhangi bir yasaklayıcı düzenleme bulunmamaktadır. Bir başka ifadeyle, bu hükümler, kişilerin dernek üyeliğine değil, yönetici olmalarına manidir. Düzenleme bu haliyle de örgütlenme özgürlüğünün özüne dokunan bir düzenleme değildir.

Yine, sivil topluma var olan güvenin sarsılmaması ve telafi edilemez zararların doğmaması amacıyla Dernekler Kanununun 30/A maddesinde yapılan düzenleme uyarınca; derneğin faaliyetleri çerçevesinde Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yer alan suçlar ile uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından dolayı derneğin genel kurulu dışındaki organlarında görevli olanlar veya ilgili personel hakkında kovuşturma başlatılması halinde bu kişiler veya bu kişilerin görev yaptığı organlar geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilmektedir. Bakan tarafından görevden uzaklaştırılanların yerine ancak mahkeme tarafından görevlendirme yapılabilir.

Bu tedbirin yeterli olmaması ve gecikmesinde sakınca bulunması durumunda ise İçişleri Bakanının derneği geçici olarak faaliyetten alıkoymaya baş vuracağı, mahkemenin 48 saat içerisinde faaliyetten geçici alkoymaya ilişkin kararını vereceği; ilgililerin her zaman faaliyetten geçici alkoyma kararının kaldırılmasını talep edebileceği ve mahkemenin bu talebi gecikmeksizin karara bağlayacağı düzenlenmektedir. Bu şekilde terör örgütleri ve suç şebekelerinin dernekleri kullanmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca sizin de bildiğiniz gibi bu tarz tedbirler, yalnızca Ülkemize özgü olmayıp, yurt dışında da benzer uygulamalar bulunmaktadır. Anayasal düzene karşı işlenen suçlar ile ırkçılık, ayrımcılık, terör ve benzeri suçların işlenmesi halinde Almanya'da İçişleri Bakanı, Fransa'da Bakanlar Kurulu, Birleşik Krallık'ta Hayırseverlik Komisyonu tarafından dernekler hakkında faaliyetten men, görevden uzaklaştırma ve geçici yönetici ataması yapılabilmektedir. Anılan suçların ciddiyeti göz önüne alındığında, egemen devletlerin öz yapılarını ve toplumlarını böyle bozucu etki yaratan unsurlara karşı korumaya çalışmasının insan haklarına aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

Sayın Komiser,

STK'lar, kamu yararına uygun olarak amaçlarını gerçekleştirmek, muhtaç kişilere yardım sağlamak ve kamu hizmetlerinden bir veya birkaçını gerçekleştirmek veya destek olmak üzere yardım toplama faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

Yardım toplanmasına ilişkin verilecek izin öncesi aranan şartlar, yardım toplama iş ve işlemlerinin şeffaflık içerisinde yürütülebilmesi ve hesap verilebilirliğin sağlanması adına belirlenmiştir. Bu bağlamda, Türkiye'deki uygulama, Avrupa'daki uygulamalardan çok farklı bir nitelik taşımamaktadır.

Ancak, internet ortamında halkın yardımlaşma duyguları istismar edilerek izinsiz olarak yardım toplanabilmekte ve toplanan yardımların amacı doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığı incelenememektedir. Bu konudaki boşluğun doldurularak istismarın önüne geçilebilmesi için bir düzenleme yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

İzinsiz yardım toplama faaliyetinin internet ortamında yapılmasının engellenmesine yönelik düzenleme ile yardım toplamaya ilişkin içeriğin yer sağlayıcıdan çıkarılmasının talep edilmesi, bu talebin en geç 24 saat içerisinde yerine getirilmemesi halinde ise idare tarafından erişimin engellenmesi talebiyle Sulh Ceza Hâkimliğine başvurulması söz konusudur. Buna göre, öncelikle erişim engellenmesi kararı adli makamlar tarafından verilecektir. Ayrıca yapılan düzenleme, yardım toplama faaliyeti için gereken izin şartlarında bir değişiklik veya zorlayıcı hüküm içermemekte olup düzenlemeyle sadece internet ortamındaki izinsiz yardım toplama faaliyetlerinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

7262 sayılı Kanunda cezalara ilişkin yapılan düzenleme ise doğrudan FATF'ın yaptırımların yetersiz olduğuna yönelik taleplerinin yerine getirilmesinden ibarettir. Ayrıca cezai düzenlemelerin pek çoğuna, önce uyarı yapılması, ancak yapılan uyarıya rağmen fiilin durdurulmaması halinde ceza verilmesi öngörülmektedir. Dolayısıyla bu noktada, fiilin ısrarlı bir şekilde tekrarlanması halinde cezalandırılacağını, yasalarımıza ve toplum düzenimize saygılı hiçbir STK'yı baskı altına almak gibi bir niyete sahip olmadığımızı önemle ifade etmek isterim.

Son olarak, Bakanlığımızca yürütülen derneklere yardım programı, çevrimiçi bir sistem olan "Proje Destek Sistemi (PRODES)" üzerinden mevzuat hükümleri çerçevesinde, titiz değerlendirmeler ışığında, kamuoyuna açık ve şeffaf bir şekilde yürütülmektedir.

Sayın Komiser,

Ülkemizin terörizm ve terör örgütleriyle mücadelesinde karşılaştığı olağandışı zorlukları kabul etmeniz bizim için önemlidir. Bu uğurda aziz şehitlerimizin canları başta olmak üzere bedeli rakamlarla ifade edilemeyecek acılara ve maliyetlere katlanmış bir ülke olarak tüm gayretimizi daha fazla demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan hakları için sarf etmeye son derece kararlıyız. Sivil toplumla ilgili olarak evrensel ilkeler çerçevesinde yapılan düzenlemeler de vatandaşlarımızın haklarının terör örgütlerince istismar ve ihlal edilmemesi amacını taşımaktadır.

Saygılarımla,

Süleyman SOYLU
Türkiye Cumhuriyeti
İçişleri Bakanı